

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320202001
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4320202001.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o mal. Y. G., nar. XX.XX.XXXX, z rodičov: N. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. a P. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š., V. XXX/ X a o mal. deti X.: S., nar. XX.XX.XXXX a mal. K., nar. XX.XX.XXXX, z rodičov: N. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š., otec neuvedený, mal. deti v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny X., za účasti Okresného prokurátora Okresnej prokuratúry v X., na návrh starého otca V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., X. O. O. XX, o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Mal. Y., nar. XX.XX.XXXX, S., nar. XX.XX.XXXX a K., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do náhradnej osobnej starostlivosti V. X., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať mal. a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n á prispievať na výživu každému z mal. detí sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny X. počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec je p o v i n ý prispievať na výživu mal. Y. sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny X. počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 17.09.2019 č. k. 10P/291/2018-45 ohľadne mal. Y..

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ - starý otec mal. detí sa podaným návrhom domáhal zverenia maloletých do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu ako i na pojednávaní poukázal na to, že matka detí sa o ne starala do jesene minulého roka riadne. Následne sa spoznala s nejakými chlapcami a začala užívať drogy. Asi 2-3 krát k nej volali sanitku, chceli aby sa išla liečiť. Tiež zvykli na políciu hlásiť jej nezvestnosť. Spočiatku sa o deti starala stará matka, nakoľko on pracoval v Čechách. S manželkou sú rozvedení, ale žijú v spoločnej domácnosti. Nakoľko sa starej matka naskytila práca v Nitre, tak sa zamestnala a on si podal návrh. O deti sa starajú spoločne, striedajú sa, nakoľko exmanželka pracuje na zmeny a aj on chodí príležitostne brigádovať. V prípade potreby s deťmi navštevujú lekára. Keď mal. Y. dovърšila tri roky, mala si matka vybaviť rodičovský príspevok na najmladšie dieťa, čo neurobila. Jediný príjem na deti sú rodinné prídavky na Y., ktoré zasiela Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X.. Otec síce výživné na Y.

platí, ale výživné posielala matke. Matka na deti neprispieva. Niekedy príde do ich domácnosti, prespí 1-2 dni a následne sa zasa neukáže. Aj pokiaľ je doma, deti ju znervózňujú. Podľa jeho vedomostí užíva pervitín.

2. Súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá bola predvolaná riadne a včas v súlade s § 106 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku.

3. Otec mal. Y. neúčast' ospravedlnil zo zdravotných dôvodov. V písomnom vyjadrení vyslovil súhlas s podaným návrhom.

4. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť podanému návrhu. Poukázal na to, že domácnosť navrhovateľa poznajú dlhodobo, ešte z obdobia v ktorom on mal zverené v tom čase svoje mal. deti. Byt je kompletne a účelne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku. Mal. deti majú svoju izbu, pričom staršie deti majú samostatné lôžka a najmladšie detskú postieľku. Deti majú zabezpečené vhodné potraviny, hygienické potreby aj ošatenie. Zo strany rodičov navrhol určiť výživné v minimálnom rozsahu.

5. Okresný prokurátor navrhol mal. deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, nakoľko bolo preukázané, že matka starostlivosť o deti nezabezpečuje, nežije s deťmi v spoločnej domácnosti, je drogovovo závislá. Výživné navrhol určiť zo strany matky od októbra minulého roka, odkedy sa matka prestala o mal. deti starať.

6. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Mal. deti sa narodili z mimomanželského pomeru. Otcovstvo je uznané len k mal. Y., ku ktorej bol výkon rodičovských práv a povinností upravený rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 17.09.2019 č. k. 10P/291/2018-45 tak, že bola zverená do osobnej starostlivosti matke a zo strany otca bolo výživné určené vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa.

6.1 Matka s mal. deťmi bývala v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, až do októbra 2019 starostlivosť o mal. deti zabezpečovala riadne. Následne nadviazala známosť, začala sa

túlať a užívať drogy. Starostlivosť o mal. deti prevzali starí rodičia, ktorí sú síce rozvedení, avšak bývajú v spoločnej domácnosti. Matka sa o deti nezaujíma, sporadicky sa na deň - dva vráti do domácnosti, na výživu detí neprispieva. Taktiež otec mal. Y. sa o maloletú nezaujíma, určené výživné platí do rúk matky dieťaťa.

6.2 Stará matka detí podala na tunajší súd dňa 24.01.2020 návrh na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Z dôvodu späťvzatia bolo konanie uznesením zo dňa 06.03.2020 č. k. 10P/12/2020-14 zastavené.

6.3 Matka detí bola poberateľkou rodičovského príspevku do novembra 2019 (ohľadne mal. S.). Následne si jeho ďalšie vyplácanie (ohľadne mal. K.) neuplatnila. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny X. vyplýva, že matke od 01.10.2019 bolo pozastavené vyplácanie prídavku na dieťa pre K. a S., z dôvodu neprevzatia dávky. Otec mal. Y. poberá od 01.01.2020 rodinné prídavky vo výške 24,95 eur. Je nezamestnaný. Do 17.10.2019 sa nachádzal vo výkone trestu.

6.4 Navrhovateľ je nezamestnaný, pracovný pomer v Českej republike skončil z dôvodu starostlivosti o mal. deti. Podľa vlastného vyjadrenia si privyrába brigádami. Žije v spoločnej domácnosti s bývalou manželkou v nájomnom byte, spoločne sa o mal. deti starajú aj ich finančne zabezpečujú, nakoľko zatiaľ žiadne dávky a príspevky pre deti od štátu nepoberajú.

6.5 Z vyjadrenia ošetrujúcej lekárky mal. detí vyplýva, že deti sa do ambulancie dostávajú v sprievode starých rodičov. Niektoré poradne absolvovala matka. Úroveň starostlivosti o deti je dobrá, lepšia v starostlivosti starých rodičov.

7. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,

8. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že

prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

10. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

11. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

12. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

13. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

14. Podľa § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

15. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

16. Dokazovaním v prejednávanej veci mal súd preukázané, že matka od jesene minulého roka nezabezpečuje starostlivosť o mal. deti a ani otec mal. Y. starostlivosť o svoje dieťa

neprevzal. O všetky deti sa starajú starí rodičia zo strany matky, ktorí i napriek tomu, že sú rozvedení žijú v spoločnej domácnosti. V prevažnej miere v súčasnosti sa o deti stará navrhovateľ - starý otec, keďže stará matka je zamestnaná. Šetrením neboli z ich strany zistené žiadne nedostatky, naopak zatiaľ na svoje vlastné náklady zabezpečili na dostatočnej úrovni všetky potreby svojich vnúčat. Nakoľko matka s deťmi bývala v ich domácnosti, mal. deti majú k starým rodičom vytvorený citový vzťah. S poukazom na uvedené, súd mal. deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľovi, ktorému zároveň vo výroku rozsudku vymedzil rozsah práv a povinností k mal. deťom. Matka vedie túlavý spôsob života, podľa uvedenia navrhovateľa požíva drogy, na výživne svojich detí sa nepodieľa. Otec mal. Y. súhlasil s návrhom, neprejavil záujem o prevzatie dcéry do svojej starostlivosti. Prihliadnuc na najlepší záujem mal. detí, súd vyhovel podanému návrhu. V prípade, ak si matka mal. detí upraví svoje pomery a preukáže schopnosť o deti sa postarať, má právo podať návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13)

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Matka mal. detí je nezamestnaná, bez príjmu a taktiež otec mal. Y.. Napriek tomu im súd určil povinnosť prispievať na výživu svojich mal. detí v súlade s § 62 ods. 3 Zákona o rodine vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Jedná sa o tzv. „minimálne“ výživné, ktoré je povinný uhrádzať každý rodič a to bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery.

23. Napriek návrhu Okresného prokurátora, súd výživné určil odo dňa právoplatnosti rozsudku, nakoľko len od tohto momentu začína náhradná osobná starostlivosť o zároveň starému otcovi Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X. začne vyplácať príspevky na dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti. V prejednávanej veci neboli zistené žiadne dôvody

hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali priznanie výživného pred začatím konania, t.j. od októbra minulého roka, ani odo dňa začatia konania, keď ako bolo vyššie uvedené, náhradná osobná starostlivosť začína len právoplatnosťou výroku rozsudku, ktorým mal. deti do tejto starostlivosti boli zverené. Pokiaľ by však navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho návrhu by bolo vyhovené, súd by výživné určil odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia.

24. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).